

PEDRO jóasugueripũ

Ãñuduticorigue

¹ Yũũ Pedro Jesucristo cũũyere wededutigũ beserigũ múãrẽ Cõãmacũ beserirare ãñudutia. Múã yũũ jóacora múãya ditare cõã, aperopũ wáabaterira niiwũ. Teero tiigũ, múã Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, Bitinia dita niirãpũre jóacoa. ² Cõãmacũ marĩ Pacũ too sugueropũ cũũ boorírobirora múãrẽ cũũ põna niĩãrõ jĩĩgũ, besetoarigũ niiwĩ. Espíritu Santomena múãrẽ ñañaré manirã niirĩ tiirígũ niiwĩ, cũũ dutirére tiĩáro jĩĩgũ. Jesucristoye díimena múãrẽ cũũyara niirĩ tiirígũ niiwĩ.

Cõãmacũ múãrẽ ãñunemore ticoaro; ãñurõ niirecutiri tiinemóãrõ.

Cõãmacũ ticoadarere yueré

³ Cõãmacũ Jesucristo marĩ Õpũ Pacũre usenire ticoada. Cõãmacũ marĩrẽ bayiró bóaneõ ññaqui. Teero tiigũ, Jesucristo diarigũpũ masãriguemena marĩrẽ bauánemorira tiiróbiro tiiyígũ. Cũũ teero tiirĩ, marĩ “too síropũ cũũrẽ ññaãda” jĩĩmasĩã. ⁴ Teeré masĩĩrã, Cõãmacũ marĩrẽ ticoadarere yuea. Cũũ ticoadare petiricu; ñañaré maniré niicu; teero biiri cũũ ticoadare coori tiiróbiro sñiniricu. Cõãmacũ cũũ ticoadarere ãmũãsepũ quẽnocũbosaqui marĩrẽ. ⁵ Múã Jesuré padeocú. Teero tiigũ, Cõãmacũ cũũ tutuaremena múãrẽ cotequi. Múãrẽ ãñurõ tiĩádare quẽnoríguepũ niicu. Atibũreco petirĩ, teeré ãñogúdaqui.

6 Teeré wăcŭră, ũsenicu. Atitópere múă merēă ñaňarō netōră tiia ména. 7 Múă Jesucristore padeoré oro tiiróbiro niicu. Basocá ¿orora niĩ? jĩră, pecame sotoapũ asiopéocua. Ocoári siro, ñaňaré poca merēă jeapeacu; ãňuré oro dícu putuácu. Ate tiiróbiro múărē ¿Jesucristore diamacără padeomí? jĩrō, ñaňarō netōrĩ tiicú ména. Múă ñaňarō netōjĩră, tee oro basiro tiiróbiro putuáadacu. Teero tiiră, ãňurō padeonemóră niiădacu sáa. Jesucristore padeodúheri ññară, basocá múărē “cũrē diamacără padeoóya” jĩ ññaădacua. Oro wapapacá niia. Wapapacăre niipacaro, petijōăcu. Múă Jesucristore padeorépe oro nemorō wapacutía. Tee doca petirícu. Teero tiigă, Jesucristo múărē atibărecopũre putuăatigũ, “yũre ãňurō padeowú” jĩgũdaqui.

8-9 Múă Jesucristore ññaririra niipacara, cũrē maicú. Atitóre cũrē ññaripacara, padeocú. Múă cũrē padeorí, múărē pecamepũ wáaborirare netōnéqui. Teero tiiră, múă Cōămacă putopũ wáaadarere wăcŭră, bayiró ũsenicu. Múă ũsenire diamacără nijărō tiicú. Teero tiiră, “teero ũseniămajără tiia” jĩmasĩña manicú.

10 Profetas cũă múărē ãňuré ticoadarere wedesuguetoyira. Basocăre netōnéădarere tuomasĩăda jĩră, cúăcă ãňurōgă buemiyira.

11 Cristo cúămena niiyigũ. Cũă Espiritu Santo tiiapuremena cúărē too síropũ wáaadarere masĩrĩ tiitóamiyigũ: “Cristo ñaňarō netōgũdaqui; too síro Cōămacă cũrē pee dutirére ticogũdaqui” jĩrere masĩrĩ tiitóamiyigũ. Cúă “¿deero biiri niiădari?”

¿Ñeenó wáadari?” jĩrã, bayiró masĩdugamiyira. ¹² Cõãmacũ cúã masĩdugari ñãgũ, cúãrẽ biiro masĩrĩ tiiyĩgu: “Múã wederé queti múã niiritopũ wáaricu ména” jĩrere masĩrĩ tiiyĩgu. Múã atitópũ niirãpe ññaãdare niiyiro. Cúã wederé queti múã t̃ot̃oacu. Atitóre tee quetire wederá Espíritu Santo ãmũãsepũ ticodiocorigũ tutuaremena múãrẽ wedeyira. Jesucristoye queti ãñuré queti niĩã. Ángelea tee queti basocáre netõnére quetire “¿deero peti niĩ?” jĩ t̃omasĩdugamicua.

Ñañaaré manirã niidutire

¹³ Teero tiirã, “Cõãmacũ boorére tiirucújããda” jĩ wãcũyueya. Múã tiiádarere ãñurõ wãcũtoarapũ tiyá. “Cõãmacũ marĩrẽ ãñuré ticogũdaqui Jesucristo putuaatiri” jĩ wãcũrã, useniremena coteya. ¹⁴ Múã Jesuré masĩãdari suguero, cũũ boorére masĩririra niiwũ. Bayiró ñañaaré tiidugájĩyu. Atitóre múã Cõãmacũ põna niijĩrã, too sugueropũ múã ñañaaré tiiriguenorẽ tiiríjãña. ¹⁵ Biirope tiyá: Cõãmacũ múãrẽ beserigu ñañaaré manigũ niiqui. Teero tiirã, múãcã niipetire múã tiirémene ñañaaré manirã niĩña. ¹⁶ Cõãmacũye queti jóaripũpũ tee maquẽ jóanoã: “ ‘Yũũ ñañaaré manigũ niĩã. Yũũ tiirõbiro múãcã ñañaaré tiiríjãña’, jĩyigũ Cõãmacũ”,* jĩ jóanoã.

¹⁷ Cõãmacũ niipetirare s̃icãrĩbíro bese, queoró wapa tiiqui; s̃icũrẽ d̃uaríqui. Teero tiirã, múã cũũrẽ “Ραϋ” jĩjĩrã, múã catiré b̃urecorire cũũrẽ quioníremene ññaña. ¹⁸ Múã ñecũsũmũã tiiréc̃atiriguere múãcã tiimũãatirira niimiwũ. Cúã

* **1:16** Levítico 11.44-45.

tiiréc̄tirigue búri niiré niiã. Cõãmacũ múãrẽ teero tiiréc̄timirirare netõnérigũ niiwĩ. Múã ateré añurõ masĩã: Múãrẽ netõnégũ petirénomena (oromena, niyerumena) wapatíririgu niiwĩ. ¹⁹ Cristoye díimenape wapatírigu niiwĩ. Cũũye díi wapapacáre niicu. Cũũye díi cordero posarigu niihẽgũ, cãmimanigũye díi tiiróbiro niicu.† ²⁰ Cõãmacũ cũũ atibúareco tiiádari suguero, “Cristo basocáre netõnégũdaqui” jĩtoayigu. Teero jĩpacu, máata ticodiocoririgu niiwĩ. Atitõpu mariye niĩadarere netõnégũdare ticodiocoririgu niiwĩ. ²¹ Múã Cristo tiiríguere masĩjĩrã, Cõãmacũrẽ padeocú. Cũũrã Cristo diarigupure masõrigũ niiwĩ; cũũrẽ ãmuãsepũ pee añuré ticoyigu. Teero tiirã, múã Cõãmacũrẽ padeocú. “Diarĩ sirõpu, cũũmena niĩadacu”, jĩicu.

²² Múã diamacũ niirére yũũjĩrã, Jesucristore padeorã tiirĩra niiwũ. Cũũrẽ padeojĩrã, múã ñañaré tiirére tiidúrira niiwũ. Teero tiirã, múã atitõre Jesuré padeorãre añurõ cãmerĩ wéepeomasĩcu. Jĩditoro manirõ maĩcú. Cãmerĩ maĩrã, wedeseremena dícu maĩrĩjãña. Niipetire múã tiirém̄ena maĩñã. ²³ Múã ateré masĩcu: Múã bauánemorira tiiróbiro niirã niicu. Cõãmacũ ticoré catiré petihére cuocú. Tee petirĩcu. Marĩ pacusũmuã catiré ticoriguepe bóadiacu. Cõãmacũye queti añuré quetipe múãrẽ catiré petihére cuotóari tiicú. Tee queti diamacũ maquẽ niirucujãadacu. ²⁴ Cõãmacũye queti jóaripũpu tee maquẽrẽ jóanoã:

† **1:19** Israelya põna macãrã Egiptõpu witiadari suguero macã ñami, wisericõrõ sícũ corderore síãyĩra. Cũũye díimena tuusĩãyira sopepãmarĩ wesarire. Tiiñami ángele síãgũ wáagu, tee díire ññagũ, tiiwĩ macãrãrẽ síãrĩyigu.

Basocá táa tiiróbiro niicua.

Táa sñinjõãã.

Cúã upatí maquẽ cœoré macãnacũ maquẽ coori
tiiróbiro niicu.

Coori buducodiaa.

²⁵ Marĩ Õpũ wedesere doca petirícu. Diamacú
maquẽ niirucujããdacu,†

jĩ jóanoã. Tee wedesere Jesuyé añuré queti niia.
Tee queti múãrẽ wedenoriro niiwã.

2

¹ Teero tiirá, niipetire ñañaré tiirére tiidújãña.
Jĩditonemorijãña. Tiiditórijãña. Ìñatutirijãña. Queti
jĩnemorijãña. ²⁻³ Marĩ Õpũ múãrẽ añuré ticorére
péero masĩtoajĩrã, nemorõ masĩdugara niina.
Ûpũrãgã õpẽcõ bayiró booóya; teeména bũcũáaya.
Múãpe cúã tiiróbiro diamacú maquẽrẽ bayiró
masĩdugaya. Teeména marĩrẽ netõnére quetire
tœomasĩnemoãdacu.

Ûtãqui wii weenacãriqui tiiróbiro niĩ Jesucristo

⁴ Teero tiirá, Jesucristore añurõ padeoyá. Cũũ
õtãqui wii tiiríqui tiiróbiro niĩ. Tiiqui catiré
cœocú. Wii tiirápe tiiquire boorímiwã. Cõãmacũpe
tiiquire beserigu niiwĩ. Cũũ Ìñacoropũ wapa-
pacáriqui niiriro niiwã. ⁵ Múãcã Jesucristo mena-
macãrã niijĩrã, ãtãquiri catiré cœorequiri tiiróbiro
niicu. Cõãmacũ múã ãtãquiribiro niirãmena sicawí
tiiróbiro tiigú tiiquí. Toopú múã paiá tiiróbiro
niiaãdacu. Jesucristo tiiápuremena Cõãmacũ dutiré

† **1:25** Isaías 40.6-8.

dícure tii, cūūrē usenire ticoadacu; múã ãñurō ti-
irécārē cūūrē usenipeoadacu. ⁶ Cōãmacū tee maquē
wedecerere jóanoã cūūye queti jóaripūpu:

Tuoyá: Jerusalénpūre sicaqui ũtāqui cūūã.

Tiiquire besewu. Wii weenucāriqui, wapapacáriqui
niã.

Tiiqui “basocáre netōnégũdu” jĩdugaro tiia.

Cūūrē padeogúno “bári peti padeotú” jĩriqui,*
jĩ jóanoã. ⁷ Teero tiigú, cūū wapapacá niĩ múārē,
cūūrē padeoráre. Cūūrē padeohérapere Cōãmacūye
queti jóaripūpu ateré jĩã:

Wii weerira ũtāquire booríyira.

Cúã boorípacari, tiiquire upatí macāqui patuáwu
tiiwiipúre,†

jĩ jóanoã. ⁸ Atecārē jĩã:

Ūtāqui basocáre dupotua, ñaacūmurĩ tiicú,‡

jĩ jóanoã. Cúã Cōãmacūye queti jĩrere padeoríya;
teecārē netōnucāya. Teero tiirá, dupotuara ti-
iróbiro niĩya. Tíatorpara máata Cōãmacū “cúã biiro
tiiádacua” jĩtoayigu.

⁹ Múã docare Cōãmacū beserigu niiwĩ, cūūyara
niĩrō jĩgũ. Múã paiá tiiróbiro niirã niicu, Cōãmacū
marĩ Opūrē usenire ticorá niijĩrã. Sicadita macārã
ãñuré dícure tiirá tiiróbiro niicu. Cōãmacūyara
niicu. Cūū múārē beserigu niiwĩ, cūū ãñurō ti-
irere wedearo jĩgũ. Cūū múārē naĩtĩārõpu ti-
iróbiro niimirirare beserigu niiwĩ. Teero tiirá,
múã cūūmena niirã niijĩrã, cūū bóebatecorõpu niirã
tiiróbiro niicu. Cūū bóere ãñunetõjõãã. ¹⁰ Too
suguerõpūre múã cūū põna mee niiwũ ména.

* **2:6** Isaías 28.16. † **2:7** Salmo 118.22. ‡ **2:8** Isaías 8.14.

Atitóreja cūũ pōna niiã sáa. Too sugueropare múãrẽ bóaneõ ñnaririgũ niĩwĩ ména. Atitópereja múã cūũ bóaneõ ñnarére masĩcu sáa.

Biiope tiirécatiya

¹¹ Yũũ múãrẽ maĩã. Teero tiigú, múãrẽ tiidutía. Múã atibúrecopare wáanetõri basocá tiiróbiro niiã. Múã niĩãdaro peti ãmũãsepũ niicu. Teero tiirá, ñañarére tiidugárijãña. Ñañaré tiidugáre ãñurõ tiidugárepere cãmotácu múã yeeripũnapare.

¹² Jesuré padeohéra múã ãñurõ tiirécãtirere ññapacara, múãrẽ wedesãrã tiíáyira; múã ãñuré tiipacári, teero jĩĩmajããyira. Teero jĩĩmapacara, múã ãñuré tiirére ññaãyira. Teero tiirá, Jesús putuaatiri bureco jeari, biiro jĩĩadacua: “Cõãmacũ ãñugú niĩ; cũũrã niijĩyi cúãrẽ ãñurére tiidutirigũ” jĩĩadacua.

¹³⁻¹⁴ Marĩ Òpũ Jesús biiro tiiró booquí: Romanuã òpũrẽ, cūũ doca macãrã dutiráre, teero biiri niipetira atiditá macãrã dutiráre yũũro booa. Romanuã òpũ cūũ doca macãrãrẽ netõnucãrãnorẽ ñañarõ tiidutíqui. ãñurõ yũũrãpere “ãñurõ tiíawũ múãjã” jĩĩdutiqui. ¹⁵ Cõãmacũyere masĩdugaherape búri peti múãrẽ ñañarõ wedepatiãmajãbocua. Múã ãñurépe tiirí docare, cúã deerope jĩĩmasĩricua. Teero tiigú, Cõãmacũpe múãrẽ ãñuré dícare tiirucúri booquí.

¹⁶ Múã Moisés dutirére tiicotémirira teeré witirira tiiróbiro niicu. Teero tiirá, teeré witirira niijĩrã, ãñurõ niijãña. Sĩquẽrã “tee dutirére witirirapũ niĩã” jĩĩrã, ate wãcũbocua: “Teeré witirirapũ niijĩrã, cuiro manirõ ñañaré tiimasĩã”, jĩĩ wãcũbocua. Niiria. Múã Cõãmacũrẽ padecotera

niiã. Teero tiirã, cûũ boorére tiirucújãña.
 17 Niipetirare quioníremena ññaña. Jesuré
 padeorãre maññã. Cõãmacũrẽ quioníremena ññaña.
 Romanuã õpũcãrẽ quioníremena ññaña.

Padecoterare tiidutíre

18 Múã síquẽrã ãpẽrãrẽ padecotera niicu. Múã
 padecotere wiseri õpãrãrẽ quioníremena yũya.
 Tútirẽ manirõ múãrẽ ãñurõ tiirã dícare yũrijãña;
 ññañarõ tiirácãrẽ yũya. 19 Apetó tiirã, múã ãñurõ
 tiipacári, múãrẽ dutirá múãrẽ ññañarõ tiibócuã. Cúã
 teero tiirí, múã Cõãmacũrẽ padeorã nijjĩrã, cúãrẽ
 pũaniña jĩrijãña. Múã teero tiirí, Cõãmacũ múãrẽ
 “ãñuróre tiirã tiíya” jĩ ññagũdaqui. 20 Apetó ti-
 irã, múã ññañarõ tiirãrigue wapa páacuã. Cúã páari,
 múã ñucãjãrĩ, Cõãmacũ ññacorõpũre wapamaníã.
 Cúã páare múãye wapa niiã. Apetó tiirã, múã
 ãñurõ tiipacári, múãrẽ ññañarõ netõrĩ tiibócuã. Múã
 cúaro manirõ ñucãrĩ, Cõãmacũ ññacorõpũre wa-
 pacutía. 21 Cõãmacũ marĩ teero tiidadarare beserigũ
 niiwĩ. Cristo marĩrẽ netõnégũ ññañarõ netõ, diawĩ.
 ãñurõ tiipacári, cúãrẽ ññañarõ tiirí, teero ñucãjãwĩ.
 Teero tiigú, marĩrẽ cûũ tiirírobirora tiinũnũseri
 booquí. 22 Cûũ ññañaré tiiríwi. Jĩĩditiwi. §
 23 Cûũrẽ ññañarõ jĩĩrĩ, cúãrẽ pũaniña jĩĩriwi. Basocá
 cúãrẽ ññañarõ tiirí, cúãrẽ “ññañarõ tiigúda múãrẽ”
 jĩĩriwi. “Cõãmacũpũ ññañaré tiirãre wapa tiigúdaqui”
 jĩĩ masĩjgũ, “teerora tiigúdaqui yũre ññañaré ti-
 irãre” jĩĩrigũ niiwĩ. 24 Teero tiigú, cûũ basirora
 marĩ ññañaré tiiré wapa wapatigũ, curusapũ dia-
 bosarigũ niiwĩ. Cûũ teero tiirémãna marĩ ññañaré

§ 2:22 Isaías 53.9.

tiirére tiidúmasiã. Teero biiri marĩrẽ ñañarere n̄n̄m̄irirare añurẽ Cõamac̄yepere n̄n̄arĩ tiiwĩ. Cũye cãmimena marĩrẽ netõnérigu niuwĩ. ²⁵ Marĩ oveja ditirira tiiróbiro niimiwũ. Atitóre cũ b̄uaríra tiiróbiro niicu. Cristo oveja cotegú tiiróbiro marĩrẽ cote, ñ̄n̄n̄usequi.

3

Wãmosíarirare tiidutíre

¹⁻² Numiã man̄cutira, teerora múã man̄sũm̄arẽ ȳm̄ya. Múã man̄sũm̄ã s̄iquẽrã Jesuyé quetire padeorícua. Múã cúãrẽ quioníremena ñña. Múã tiiréc̄utire ñañaré maniré niĩarõ. Cúã teeré ññaãdacua. Teero tiirã, múã cúãrẽ “padeoró booa” j̄iripacari, wasobócua múã tiiréc̄utirere ññarã. ³ “Añurã bauádacu” j̄irã, múãye p̄oamena mamaré dí̄cure wãc̄urijãña; múãye õp̄ũrĩrẽ oromena mamaré dí̄cure wãc̄urijãña; suti wapapacáre sãñaré dí̄cure wãc̄urijãña. Tee niipetire sotoá maquẽ niicu. ⁴ Múã popea maquẽ añurĩ, múã añurã bauádacu. Tee petirícu. Teero tiirã, añurõ yeerip̄nac̄utiro booa. Cõamac̄ũ ñ̄nac̄orõp̄ tee wapapacá niĩã. ⁵ Tíato macãrã numiã ȳm̄ múãrẽ j̄irõbirora añurã bauyíra. Cúã Cõamac̄ũ booró tiisénirã numiã niyira; Cõamac̄ũ wederere padeorã numiã niyira. Cúã man̄sũm̄arẽ ȳm̄r̄emena añurã bauyíra. ⁶ Sara Abraham n̄mo teerora tiyígo. Abrahamrẽ t̄oyígo. Cũrẽ coo man̄rẽ “ȳm̄ õp̄ũ” j̄iyígo. Múãcã añurõ tiirã, cuiro manirõ coo tiiróbiro niĩãdacu.

⁷ ̄m̄ã n̄moc̄utira teerora múã n̄mosãnumiãmena añurõ niĩña. Coore quioníremena ñña. Coo múã tiiróbiro tutuarico.

Cõãmacũ coocãrẽ añuré ticogú catiré petihére ticoqui múãrẽ ticorirobirora. Teero tiirá, coore añurõ tiíápuya. Teero tihéa, Cõãmacũrẽ añurõ tũgueñarõmena sãĩmasĩña manicú.

Cãmerĩ añurõ wépeodutire

⁸ Ateména putuáa: Múã niipetira sícãrĩbíro añurõ niirecutiya; cãmerĩ bóaneõ ññaña; sícũpõna tiiróbiro maĩrecutiya; añurõ niiña ãpẽrãména; “ũsã ãpẽrã nemorõ añuré tiia”, jĩ wãcũrijãña. ⁹ ãpẽrã múãrẽ ññañarõ tiirí, cúãrẽ ññañarõ tiicãmérijãña. Múãrẽ ññañarõ jĩĩrĩ, ññañarõ jĩicãmerijãña. Teero jĩĩrõno tiirá, “Cõãmacũ cúãrẽ añurõ tiíaro” jĩ sãĩbosáya. Cõãmacũ marĩrẽ teero tiidutíũ cũũrigũ niĩwĩ. Teero tiirí, Cõãmacũ múãrẽ añurõ tiigúdaqui. ¹⁰ Ate maquẽ Salmopũpũre jóanoã:

Múã catirí bũrecorire useniremena niidũgara, ññañaré wedeserijãña; jĩĩditorijãña.

¹¹ Ññañaré tiidũgárenorẽ tiirijãña; añurépere tiiyá.

“Añurõ niirecutirere boogá” jĩ wãcũ, añurõ niiru-cujãña.

¹² Basocá añurãrẽ marĩ Õpũ cotequi.

Cúã cúãrẽ sãĩrere tũoquí.

Ññañaré tiirápereja cúaremena ññaqui,* jĩ jóanoã.

¹³ Múã añurépe bayiró tiidũgári, ¿noãpé múãrẽ ññañarõ tiíapebogari? Ññañarõ tiirícua. ¹⁴ Apetó tiirá, múã añuré tiipacári, ãpẽrã múãrẽ ññañarõ netõrĩ tiibócu. Teero tiirí ññagũ, Cõãmacũ múãrẽ usenirĩ tiigúdaqui. Teero tiirá, cúãrẽ cuirijãña. Múãrẽ tiíadarere wãcũrijãña. ¹⁵ Teero wãcũrõno tiirá,

* **3:12** Salmo 34.12-16.

“Cristo ñsã Öpũ niiĩ” jĩ wãcũ, cãũrẽ padeoyá. Āpẽrã mǎarẽ sãĩñábocua: “Múã Jesuré padeorá, ¿ñeenó ãñurére yuera tiii?” jĩbocua. Múã yũũmasĩrã niirucujãña. Múã yũũra, tutiro manirõ yũũya. Cũãrẽ quioníremena niirére ãñoñá. ¹⁶ Múã Cristore padeoré wapa ãpẽrã múã ãñurõ tiirére ñañarõ jĩĩadacua. Teero jĩĩpacari, múãpe ãñurõ tiiyá, ãñurõ catirí yeeripũna cœorucújããda jĩĩrã. Múã teero tiirí, múãrẽ ñañarõ jĩĩarira boboádacua.

¹⁷ Apetó tiigú, Cõãmacũ basirora cãũrẽ padeoräre ñañarõ netõrĩ booquí. Múã ñañarõ netõré múã ãñurõ tiirigue wapa niĩarõ; múã booró ñañaré tiirigue wapape niirijããrõ. ¹⁸ Cristocã ãñugũ niipacu, ñañarõ netõwĩ. Cũũ ñañaré manigũ, marĩ ñañaré tiiré wapare dia wapatĩbosarigu niiwĩ. Ñañarãrẽ diabosagu, teero tiiwĩ. Marĩrẽ netõnégũ, sĩcãrĩrã diawi. Cũũ teero tiirémene cãũ Pacu pũtopu marĩrẽ jeamasĩrĩ tiiwĩ. Cũũya õpũũrẽjã diajõãwĩ. Diatoa, too síro masãrigu niiwĩ. Cũũya yeeripũnapeja diaririro niiwũ.

¹⁹ Teero tiigú, cãũ yeeripũnamena witinucãjõãyigu. Witi, ángelea ñañaré tiirirare wedegu wáayigu biadupónorira pũtopu.

²⁰ Cũã Noé niiritopu macãrã niiyira. Noé dooríwure tiiré burecorire Cõãmacũ basocá cãũ ñañarére tiipacári, yoari nucãjãyigu ména. Tiwure peotĩari siro, ocho basocá sããwayira. Teero tiirã, oco dúpacari, netõnénoyira.

²¹ Tee oco marĩrẽ wãmeõtire tiiróbiro queoré niiriro niiwũ. Teeménarã marĩ netõnénorira niĩã. Marĩrẽ wãmeõtiremene marĩye õpũũrĩ jũĩrĩ túariguere coserĩriro niiwũ. Teero coseróno tiirã, marĩrẽ wãmeõtiremenape Cõãmacũrẽ

“añurō yeeripũnacutidugaga” jĩ sãĩrira niiwũ. Teero tiinórira Jesucristo diarigupũ masãriguemena netõnénorira niiwũ. ²² Jesucristo Cõãmacũ putopũ muãwarigu Cõãmacãya wãmo diamacũniñape niiqui. Cũ niipetira Ôpũ niiqui. Ángelea, niipetira ôpãrã ãmũãsepũ niirã sotoa macãpũ niiqui.

4

Tíatopũ ñañaré tiimírira tiidúrigue

¹ Teero tiirã, Cristo cũya ôpũãmena ñañarõ netõríguere wãcũ, múãcã cũ tiirirobiro wãcũtutuaremena niĩña. Sícũno cũya ôpũãmena ñañarõ netõgũ, ñañarére tiidugánemori qui sãa. ² Teero tiigũ, cũ catiré burecori jeaturo “basocã ñañaré tiidugárenorẽ tiigũda” jĩ wãcũriqui sãa; “Cõãmacũ boorépere tiigũda” jĩ wãcũqui. ³ Múã Cõãmacũrẽ masĩhẽrã tiirécutirenorẽ tiitóarira niiwũ. Múã ñañaré tiirécutirira niiwũ; ñañarére bayiró tiidugáririra niiwũ; cũmurépira niirira niiwũ; numiãmena ñeaperepira niirira niiwũ; boseburecori niirĩ, cũmu, ãpẽrãrẽ acaribirira niiwũ; Cõãmacũ dutirére netõnucãrã, basocã weerirapere padeorira niiwũ. ⁴ Atitóre múã menamacãrã niimirira múãrẽ “jãmu” jĩpacari, múãpe múã too sugueropũ ñañaré tiiríguere tiidugáhera, “wáaria ãsãjã sãa” jĩjãcu. Múã teero tũsaheri, tũomaníjõãcua. Teero tiirã, múãrẽ ññatuti, wedepaticua. ⁵ Cũã tee wedepatipacari, Cõãmacũpe “¿deero tiirã múã ñañaré tiirí? Wedeñate” jĩ sãĩñágũdaqui. Catirãre, teero biiri diariracãrẽ sãĩñãpetijãgũdaqui. Cũã wedeari siro, cúãrẽ wáadarere queoró wedegũdaqui. ⁶ Niipetira

wãcūtutuara, diamacúrã Jesuré padeorére ãñonóã. Teero tiirá, múãrẽ bayiró ñañarõ netõré wáari, “acuéi, ‘ate marĩrẽ wáaricu’ jĩmĩwũ” jĩrijãña. ¹³ Teero jĩrõno tiirá, useniña. Múã Cristo ñañarõ netõrírobirora netõñunúsera tiicú. Too síro cũũ putuaatiri, múã cũũ ãñurõ asibatérere ññarã, bayiró useniãdacu. ¹⁴ Cristore padeoré wapa basocá múãrẽ ñañarõ jĩrĩ, usenirõ booa. Cúã teero tiirí, ateré masiña: Espíritu Santo asibatégũ múãmena niirucuqui. ¹⁵ Sícu múã menamacũ ñañarõ netõrĩ, cũũ booró ñañaré tiirígue wapa mee niĩarõ. Cũũ basocáre sãrígũ wapa, cũũ yaarígũ wapa, cũũ ñañaré tiirígue wapa, teero biiri cũũye niiripacari dutidugarigũ wapa mee niĩarõ. ¹⁶ Sícu Jesuré padeoré wapa ñañarõ netõgú, boborijããrõ. “Ãpẽrã yũũ Jesuré padeorére ññarã tiíya” jĩgũ, Cõãmacũrẽ usenire ticoaro.

¹⁷ Cõãmacũ wapa tiiádari bureco jeaadaropũ tiicú. Marĩ Jesuré padeorá tiiríguere ññasũgue, wapatígũdaqui. Marĩrẽ cũũ ññapetiari siropũre, cũũye quetire padeohéra tiiríguere ññagũdaqui. Cúãrẽ bayiró ñañarõ wáaadacu. ¹⁸ Too sugueropũ profeta tee ñañarõ netõré maquẽrẽ biiro jóarigũ niĩwĩ:

Basocá ãñurã ãmũãsepũ wáaadari sugueropũ,
ñañarõ netõãdacua ména.

Toorá nemorõ ñañarõ netõãdacua pade-
orídojãrãpeja, cúã diari siropũre,*

jĩ jóarigũ niĩwĩ. ¹⁹ Teero tiirá, Cõãmacũ booróbirora marĩ ñañarõ netõrã, ãñurõ tiirére tiirucújãrõ booa. “Cõãmacũ marĩrẽ cotegũdaqui”, jĩãda. Cũũ

* **4:18** Proverbios 11.31.

marĩrẽ tiirĩgũ niijĩgũ, cũũ marĩrẽ jĩrĩrobirora añũrõ tiigũdaqui.

5

Jesuré padeorá biiro tiiró booa

¹ Mecũtĩgãrẽ Jesuré padeorá bũtoá dutirãre* jóagũda. Yũũcã bũtoá menamacũ niĩã; Cristo ñañarõ netõrĩ ññawũ. Cũũ pũtũaatiri, Cõãmacũ niipetirare Jesucristo asibatérere, cũũ tutuarere ãnogũdaqui. Teeré yũũcã niipetira cũũrẽ padeorãmena niisotoapeonemogũdacu. Yũũ teero niijĩgũ, múãrẽ wãcũtutuare ticoa: ² Cõãmacũ cũũrẽ padeorãre cotedutigũ múãrẽ cũũyigũ. Oveja coterĩ basocu cũũyara ovejare añũrõ cotequi. Cũũ tiiróbirora múãcã Cõãmacũrẽ padeorãre añũrõ coteya. Cotedũgahera tiiróbiro coterijãña. Tũsarãmena coteya. Cõãmacũ múã teero tiirĩ booquí. “Cũãrẽ cotegu, niyeru wapatágũda”, jĩ wãcũrijãña. “Cũãrẽ tiiapugũda”, jĩ wãcũña. ³ Múã cotedutirare múã booró dutiaperijãña. Cũã múã tiirere ññaãdacua, múã tiirécũtire tiiróbiro tiíada jĩrã. Teero tiirã, añũrõ tiirécũtiya. ⁴ Ovejare cotegú peti pũtũaatigũ, múãrẽ wapatígũdaqui. Cũũ wapatĩre niirucujããdacu. Cũũ pũtopũ asibatére, catirẽ petihére ticogũdaqui.

⁵ Múã mamarãcã, bũtoá dutirãre yũũya. Niipetira cãmerĩ tiiapuya. “Yũũ cũã nemorõ niirĩ, cũã yũũre tiiapuaro”, jĩ wãcũrijãña. Cõãmacũye queti jóaripũpũ ate jóanoã:

* **5:1** Bũtoá dutirã Jesuré padeorĩ põna macãrãrẽ dutirãbiro niicua. Tee põnarĩcõrõ bũtoá niicua. Cũãya põna macãrãrẽ cotecua.

“Āpērã nemorõ niiã” jĩrã Cõãmacũ tiiápure
 c̃uorícua.

Teero jĩhẽrãpe cũ tiiápure c̃uocúa,†
 jĩ jóanoã. ⁶ Teero tiirá, múã niipetirap̃ura biiro
 wãcũña: “Ỹm̃ boorére tiidú, Cõãmacũ niipetire tu-
 tuare c̃uogú boorépere tiigúda”, jĩ wãcũña. Múã
 teero tiirí, Cõãmacũ cũ boorí b̃ureco múãrẽ ɱp̃atí
 macãrã niirĩ tiigúdaqui. ⁷ Cõãmacũ múãrẽ maĩgú,
 cotequi. Teero tiirá, niipetire múã wãcũrere,
 múãrẽ merẽã wáarere Cõãmacũpure ticoya.

⁸ Múã tiiádarere ãñurõ wãcũtoarap̃u tiiyá. ãñurõ
 t̃omasĩrã niiña. Satanás múãrẽ wedesãgũ múã
 Jesuré padeorere peotíd̃ugaqui. Yáí‡ j̃abóag̃u
 yaarere ãmaãgũ tiiróbiro tiiquí. ⁹ Múãpe Jesuré
 ãñurõ padeó, Satanárẽ “m̃m̃ dutirere tiiría” jĩñã.
 Múã masĩã: Niipetirap̃ure basocá múã tiiróbiro
 Jesuré padeocúa. Cúãcã múã ñañarõ netõrõbirora
 ñañarõ netõcúa. ¹⁰ Marĩ atiditap̃ure ñañarõ
 netõrucúa ména. Teero netõãri siro, Cõãmacũ
 marĩrẽ quẽnojeári tiigúdaqui sũcã; wãcũtutuari
 tiigúdaqui; tutuari tiigúdaqui; nemorõ padeorá
 wári tiigúdaqui. Cõãmacũ marĩrẽ ãñurõ tiigú
 tiiápurucujãqui. Cũ macũ Jesucristo diariguemena
 marĩrẽ netõnérig̃u niwĩ. Cũrã marĩrẽ cũ
 asibatérop̃u cũm̃ena niirucujãdutig̃u beserig̃u
 niwĩ. ¹¹ Teero tiirá, niipetira jĩãrõ: Cõãmacũ
 niipetira sotoap̃u Ōp̃u peti niirucujããrõ. Teerora
 niiãrõ.

Ãñudutiyaponorigue

† 5:5 Proverbios 3.34. ‡ 5:8 Españolmena: león; portuguésmena:
 leão.

¹² Silvanomena уuu múãrẽ atipũpáre jóaa. Cũũ уuure барасүтiи. Jesucristore пadeogú añurõ тi-irécүтiгu нii. Teero тiiгú, сũũ diamacú тiiрi Ìñagũ, сũũрẽ пadeóa. Múãrẽ wãcũтuтuадutiгu, usenidutiгu, atipũрẽ jóaa. “Cõãmacũ marĩрẽ diamacúра añurõ тiiqui”, jĩgũ jóaa. Cõãmacũрẽ teero пadeorucújãña.

¹³ Atimacã Babilonia§ macãрã Jesuré пadeorá neãрã añuduticoya. Múã тiiрóбиro сũãcã Cõãmacũ beserira нiiya. Teero бири Marcos уuu macũ тi-iróбиro нiiгúcã múãрẽ añuduticoi. ¹⁴ Múã basiro useniremena cãmerĩ añudutiya. Cõãmacũ múã ni-ipetira Cristomena ниrãрẽ añurõ ниrecүтiри тiiáро. Nocõрõрã jóaa.

§ 5:13 Apetóre Jesuré пadeorá Romarẽ “Babilonia” jĩyira.

Cõãmacũ mecũã wedesei New Testament in Tuyuca

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tuyuca

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tuyuca

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
a71ca523-cda5-572a-9b0b-61d9ea37d1a8